

NOBELPRISET I FRED 1991

Aung San Suu Kyi

”För sitt ickevåldsarbete för demokrati och mänskliga rättigheter.”

I Aung San Suu Kyis hemland Burma hade militären all makt medan folket saknade frihet. Aung San Suu Kyi startade ett parti som ville ändra på detta. Då satte militären henne i husarrest. Under många år satt hon inspärrad i sitt hem. Sedan frigivningen 2010 har hon fortsatt kämpa för demokrati och mänskliga rättigheter.

* 19 juni 1945 i Yangon (Rangoon), Myanmar (Burma)

När Aung San Suu Kyi var två år mördades hennes pappa. Han var en populär politiker och frihetskämpe i Burma. Aung San Suu Kyi växte därför upp med sin mamma och sina bröder. De bodde i Burmas huvudstad Rangoon. När hon var femton år flyttade hon och mamman till Indien. Där inspirerades hon av Mahatma Gandhis tankar om ickevåld. Från Indien gick resan vidare till Storbritannien där hon träffade sin blivande man och så småningom bosatte sig och bildade familj.

1988 blev hennes mamma, som då hade återvänt till Burma, sjuk. Aung San Suu Kyi reste tillbaka till Rangoon. Under hennes besök där utbröt ett uppror bland studenterna. De protesterade mot militären. Under militärens ledning hade Burma sjunkit ner i djup fattigdom och många var missnöjda hur landet styrdes.

Upproret slogs ner med våld. Tusentals studenter dödades. Många studenter hyllade Aung San Suu Kyis pappa som en person som hade kämpat för frihet. Till slut kände Aung San Suu Kyi att också hon måste göra något.

I augusti 1988 höll hon ett tal inför många människor. Talet gjorde henne till en ledare för demokratirörelsen. Tillsammans med några andra bildade hon ett parti. När militären gick med på att folket skulle få rösta i ett val, blev deras parti

det mest populära. Ändå struntade militären i resultatet. De behöll makten själva och satte Aung San Suu Kyi i husarrest.

Under många år hölls hon isolerad i sitt hem. Hon blev erbjuden att lämna Burma, men valde att stanna eftersom hon trodde att militären bara ville bli av med henne. Om hon reste kanske hon aldrig skulle få återvända. Och hon vägrade att ge upp kampen.

När Aung San Suu Kyi fick fredspriset kunde hon därför inte komma till Oslo och ta emot det. Istället åkte hennes man och söner dit. Alla människors rättigheter måste respekteras, sa Norska Nobelkommittén under prisceremonin. Annars kan vi aldrig få fred i världen. Genom sin kamp har Aung San Suu Kyi visat stort mod och blivit en viktig förebild för alla förtryckta människor runt om i världen.

Hösten 2010 frigavs Aung San Suu Kyi. Nu kunde hon äntligen resa till Oslo och hålla sin Nobelföreläsning. Idag fortsätter hon arbetet för frihet i Burma, ett land som nu tagit de första stegen i en mer demokratisk riktning.